

Nefndasvið Alþingis

Stjórnskipunar- og eftirlitsnefnd

Sent rafrænt á netfangið: nefnadasvid@althingi.is

Reykjavík, 28. mars 2018

Tilvísun: 201803-2494, 0.1

Umsögn um frumvarp til laga um endurnot opinberra upplýsinga, 264. mál

Vísað er til erindis, dags. 7. mars sl., þar sem Einkaleyfastofunni var veitt færi á að leggja fram athugasemdir vegna frumvarps til laga um endurnot opinberra upplýsinga, 264. mál, þskj. 366.

Einkaleyfastofan óskar eftir því að koma á framfæri ábendingu varðandi gildissvið laganna skv. 2. gr. frumvarpsins í ljósi þess að samkvæmt sérlögum hvílir leynd í ákveðinn tíma yfir tilteknum gögnum sem stofnuninni berast. Þá leggur stofnunin til breytingu á orðalagi í 3. og 4. gr. frumvarpsins varðandi vísan til höfundalaga og á orðalagi í 8. gr. varðandi málshraða.

2. gr. frumvarpsins

Samkvæmt 2. gr. frumvarpsins koma lögini til með að gilda um starfsemi Einkaleyfastofunnar sem er opinber stofnun og heyrir undir atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytið. Í 5. mgr. 2. gr. er gert ráð fyrir að ákvæði laganna gildi um „öll gögn og upplýsingar sem undir þau falla, án tillits til þess hvenær gögnin og upplýsingarnar urðu til eða bærust þeim aðilum sem lögini taka til“.

Einkaleyfastofan fer með hugverkaréttindi á sviði iðnaðar samkvæmt sérlögum þar um, þ. á m. lögum um einkaleyfi nr. 17/1991 (ell.), lögum um vörumerki nr. 45/1997 (vml.) og lögum um hönnun nr. 46/2001 (hl.). Opið er fyrir aðgang almennings að tilteknum gögnum varðandi vörumerki skv. 64. gr. vml. í samræmi við ákvæði stjórnslu- og upplýsingalaga um aðgang að gögnum en samkvæmt 22. gr. ell. og 21. gr. hl. skal leynd hvíla yfir gögnum einkaleyfis- og hönnunarumsókna í tiltekinn tíma. Samkvæmt 22. gr. ell. er leyndartíminn 18 mánuðir en 6 mánuðir samkvæmt 21. gr. hl. Leynd yfir gögnum er ávallt aflétt við skráningu réttinda í samræmi við stjórnslu- og upplýsingalög og getur skráning átt sér stað áður en skilgreindur leyndartími rennur sitt skeið. Þá getur umsækjandi óskað eftir því að gögn verði aðgengileg fyrr. Iðulega eru gögn einkaleyfisumsókna háð leynd í fulla 18 mánuði en þar sem skráningarferli hönnunar er iðulega styttra verða slík gögn aðgengileg fyrr.

Í framangreindum tilvikum er stofnuninni lögskilyt að halda umsóknargögnum leyndum í tiltekinn tíma. Gildissvið almennra laga um aðgengi eða endurnot geta því ekki gengið lengra en ákvæði sérlaga sem kveða á um gagnaleynd. Þætti stofnuninni því rétt að gert yrði ráð fyrir því í reglugerð, sbr. 3. mgr. 2. gr. frumvarpsins, að lögini tækju aðeins til gagna sem stofnuninni berast að hluta.

3. og 4. gr. frumvarpsins

Í 2. mgr. 3. gr. frumvarpsins eru tilgreindar undantekningar á rétti almennings til endurnota opinberra upplýsinga og í 2. tl. er fjallað um gögn, skrár og upplýsingar úr gagnagrunnum sem þriðji maður á lögvarinn réttindi yfir samkvæmt höfundalögum. Í 5. mgr. 1. gr. endurnotatilskipunarinnar, sem er óbreytt, er vísað til alþjóðlegra samninga á sviði hugverkaréttar (*e. international agreements on the protection of intellectual property rights*) einkum Bernarsáttmálans og TRIPS samningsins. Hugtakið *intellectual property rights* er yfirheiti sem tekur til hugverkaréttinda í heild sinni, þ.e. höfundarétt sem og einkaleyfi, vörumerki, hönnun, félagamerki, afurðarheiti, viðskiptaleyndarmál o.fl. Þá tekur TRIPS samningurinn einnig til þessara réttinda í víðara samhengi en Bernarsáttmálinn aftur á móti aðeins til höfundaréttar. Í ljósi orðalags tilskipunarinnar og mikilvægi þess að allir rétthafar að hugverkaréttindum sitji við sama borð þegar kemur að takmörkun á rétti almennings til endurnota að upplýsingum í eigu þriðju aðila telur Einkaleyfastofan fara betur á því að notast sé við orðalagið:

„Gagna, skráa og upplýsinga úr gagnagrunnum sem þriðji maður á lögvarin réttindi yfir samkvæmt lögum um *vernd hugverkaréttinda*“.

Með sama hætti er það mat Einkaleyfastofunnar að orðalag 1. tl. 1. mgr. 4. gr. frumvarpsins skuli vera eftirfarandi:

„Endurnot upplýsinganna mega ekki brjóta í bága við lög, þ.m.t. ákvæði almennra hegningarlaga, *laga um vernd hugverkaréttinda* og laga um persónuvernd og meðferð persónuupplýsinga eða önnur réttindi þriðja manns“.

8. gr. frumvarpsins

Í 8. gr. frumvarpsins, sem fjallar um málshraða við afgreiðslu beiðna um endurnot upplýsinga, er gert ráð fyrir 20 daga afgreiðslufresti skv. 1. mgr. og kærufresti að 40 dögum liðnum skv. 2. mgr. Í ljósi þess að 20 og/eða 40 dagar geta náð yfir ólík tímabil, þætti stofnuninni fara betur á því að gert væri ráð fyrir því að um virka daga væri að ræða. Leggur stofnunin því til að orðalagið verði eftirfarandi:

1. mgr.: „... innan 20 *virkra* daga frá því beiðni barst...“.
2. mgr.: „... afgreidd 40 *virikum* dögum eftir að hún barst...“.

Einkaleyfastofan er reiðubúin að skýra framangreind atriði frekar gerist þess þörf.

Virðingarfyllst,
Einkaleyfastofan

Margrét Hjálmsdóttir
Yfirlögfræðingur